

Voorbeeld_{IG} Onderwijs

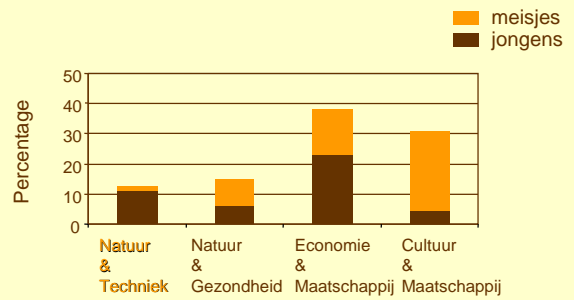
Voorbeeldgestuurd onderwijs,
een opstap naar abstract denken,
vooral voor meisjes.

Elise Boltjes

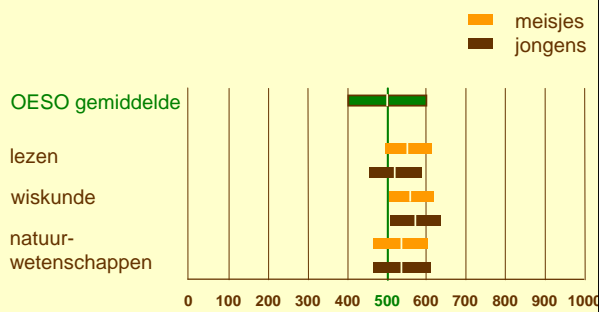
VoorbeeldgestuurdOnderwijs.nl

Profielkeuze HAVO 2001/2002

VoorbeeldgestuurdOnderwijs.nl

Percentielscore 15-jarigen in Nederland

VoorbeeldgestuurdOnderwijs.nl

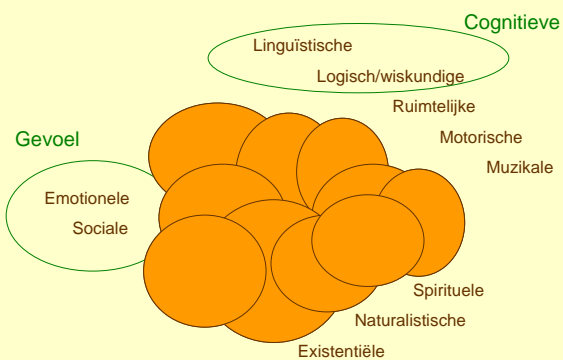
Vakoverstijgende competenties

Indices zelfbeeld ten opzichte van behaalde score

		gemiddelde jongens	gemiddelde meisjes
Lezen	OESO	-0,08	0,08
	NL	0,08	0,20
	verschil	+0,16	+0,12
Wiskunde	OESO	0,12	-0,13
	NL	0,29	-0,36
	verschil	+0,17	-0,23

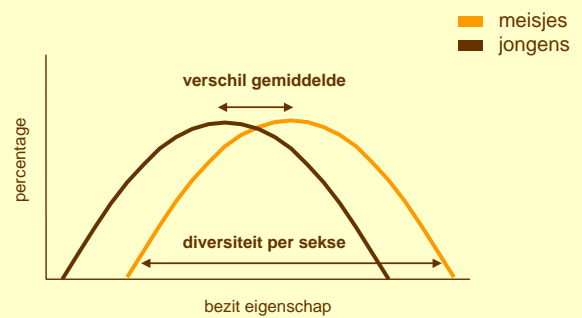
VoorbeeldgestuurdOnderwijs.nl

Meervoudige intelligentie

VoorbeeldgestuurdOnderwijs.nl

Aansluiten bij diversiteit

VoorbeeldgestuurdOnderwijs.nl

Het "nieuwe" leren

- aansluiten bij diversiteit
- benutten emotionele en sociale intelligentie
- benutten eerder opgedane ervaringen

Van "de docent vertelt" naar "de student vraagt":

Projectonderwijs
Probleemgestuurd onderwijs
Competentiegericht onderwijs

Klassikaal te gebruiken:

Voorbeeldgestuurd onderwijs

VoorbeeldgestuurdOnderwijs.nl

Denktrant, als opstap naar abstract denken:

- 1) Analyseer de grote lijn
- 2) Herken de grote lijn in nieuwe situaties

VoorbeeldgestuurdOnderwijs.nl

1) Analyseer de grote lijn

samenspel
grote lijnen

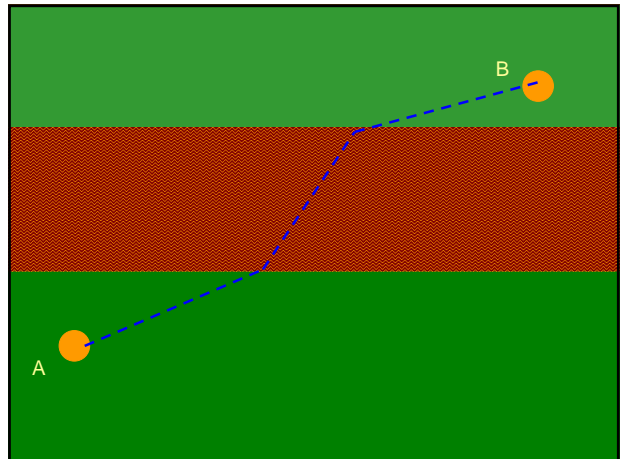

Snellius

grote lijnen

gegevens

VoorbeeldgestuurdOnderwijs.nl

1) Analyseer de grote lijn

2) Plaats de grote lijn in de ervaringswereld

samenspel
grote lijnen

Snellius

snel

grote lijnen

Licht kiest de snelste weg

gegevens

VoorbeeldgestuurdOnderwijs.nl

1) Analyseer de grote lijnen
2) Plaats de grote lijnen in de ervaringswereld

samenspel grote lijnen
 grote lijnen
 gegevens

Ik kies de snelste weg
 Licht kiest de snelste weg } 2)

VoorbeeldgestuurdOnderwijs.nl

1) Analyseer de grote lijn

spanning stroomsterkte weerstand
 V (V) I (A) R (Ω) I x R
 proef 1 20 } 0,2 100 20 }
 proef 2 20 } 0,1 2 x 100 20 }
 proef 1b 230 } 1 230 230 }
 proef 2b 230 } 2 1/2 x 230 230 }
 ?

VoorbeeldgestuurdOnderwijs.nl

Begrepen voorbeeld uit dagelijks leven

VoorbeeldgestuurdOnderwijs.nl

1) Analyseer de grote lijn
2) Plaats grote lijn in ervaringswereld

samenspel grote lijnen
 grote lijnen
 gegevens $V = 9\text{ V}$
 $I = 0,2\text{ A}$
 R } 1)

Verliefd = x ja/nee } 2)

$V = I \times R$

VoorbeeldgestuurdOnderwijs.nl

stappenplan (herformulering informatieanalysemethode)

Stap 1: baken het gebied waarnaar je kijkt af,
Stap 2: geef voorbeelden.

Stap 3: koppel de voorbeelden aan de grote lijnen

Stap 4: geef de grote lijnen met de begrippen weer,

Stap 5: geef minstens twee relevante voorbeelden,

Stap 6: zoek overeenkomsten en verschillen.

Stap 7: plaats de grote lijnen in de ervaringswereld.

1) Analyseer de grote lijn

2) Herken de grote lijn in nieuwe situaties

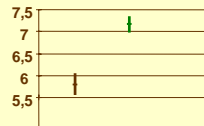
VoorbeeldgestuurdOnderwijs.nl

Beoordeling per klas

voorbeeldgestuurd
traditioneel

1) Voorbeelden koppelen aan de grote lijnen.

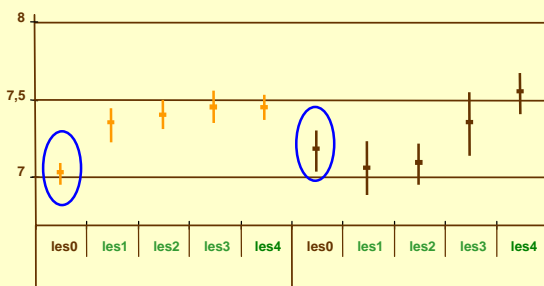

2) Grote lijnen plaatsen in de ervaringswereld.

VoorbeeldgestuurdOnderwijs.nl

Leren voorbeeldgestuurd lesgeven

meisjes
jongens

VoorbeeldgestuurdOnderwijs.nl

Beoordeling per sekse

meisjes
jongens

Meisjes beoordeelden traditioneel onderwijs lager dan jongens.

Meisjes en jongens beoordeelden voorbeeldgestuurd onderwijs hoger dan traditioneel onderwijs.

VoorbeeldgestuurdOnderwijs.nl

de lagen van informatieoverdracht versus denkniveau

samenspel grote lijnen

grote lijnen

gegevens

meisjes en jongens

Jongens aangeleerd bravoure

Meisjes toegeven aan onzekerheid

denktrant, een opstap naar abstract denken:
1) vind de grote lijn
2) herken de grote lijn

voorbeeldgestuurdOnderwijs.nl

Resultaten

- Voorbeeldgestuurd onderwijs compenseerde de lagere beoordeling van meisjes van traditioneel onderwijs tot een **hogere gelijkwaardige beoordeling** van meisjes en jongens.
- Docenten vonden voorbeeldgestuurd lesgeven een fundamentele verandering in de **volgorde** van hun les.
- Docenten hebben voorbeeldgestuurd lesgeven ervaren als een **natuurlijke en plezierige manier** van lesgeven.

VoorbeeldgestuurdOnderwijs.nl

Conclusie

Het onderzoek toont een overduidelijke trend dat voorbeeldgestuurd onderwijs een **algemene, klassikaal bruikbare didactiek** biedt die zowel aansluit bij de manier waarop meisjes leren als bij die waarop jongens leren.

“Lesgeven vanuit de zekerheid van de docent” verschuift naar “lesgeven vanuit de onzekerheid van de student”

VoorbeeldgestuurdOnderwijs.nl

Voorbeeld_{IG} Onderwijs

Voorbeeldgestuurd onderwijs, een opstap naar abstract denken, vooral voor meisjes.

11.

Elise Boltjes

VoorbeeldgestuurdOnderwijs.nl

Dictee

Mannelijke techniek studenten

Interactie

profielkeuze

Roeien versus cellospelen

Snelheid: internetprotocol

Ikebana

Retrograde

Cryptogrammatica

W = F x s

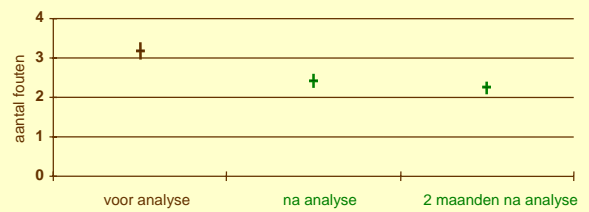
Anti-didactische inversie

Onderzoek

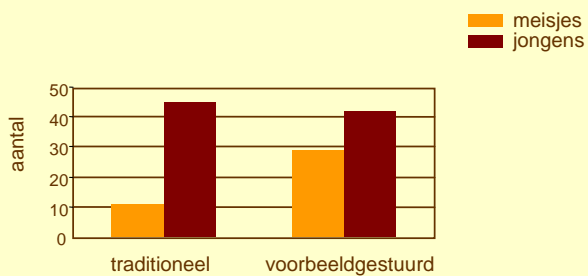
VoorbeeldgestuurdOnderwijs.nl

Gemiddeld aantal gemaakte fouten

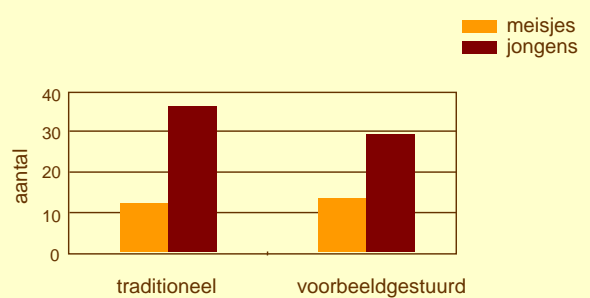
VoorbeeldgestuurdOnderwijs.nl

Spontane interactie meisjes verdubbelt

VoorbeeldgestuurdOnderwijs.nl

Aantal gestelde vragen door leraar

VoorbeeldgestuurdOnderwijs.nl